

Remiss

Nummer: 102.25

2026-02-26

Socialdepartementet

103 33 Stockholm

Ett datalyft mot fel, fusk och frånvaro

Saco har tagit del av betänkandet *Ett datalyft mot fel, fusk och frånvaro* (SOU 2025:108). Utredningen har haft i uppdrag att se över möjligheterna att öka digitaliseringen i syfte att motverka bidragsbrott och förebygga felaktiga utbetalningar.

Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten föreslås få utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling för att upptäcka mönster och avvikelser i utbetalningar. Skolverket föreslås inrätta ett nationellt frånvaroregister som kan användas vid bedömning av rätten till föräldrapenning. Vidare föreslås åtgärder rörande schablonisering av bostadskostnader, utvecklad datahantering och kartläggning av fel i arbetsgivardeklarationer.

Saco delar utredningens utgångspunkt att felaktiga utbetalningar ska förebyggas och att samhällssystemens motståndskraft mot fusk och välfärdsbrottslighet behöver stärkas. Tyngdpunkten bör ligga på förebyggande arbete, snarare än på efterhandskontroller och återkrav. Ett starkt preventivt arbete bidrar till både effektivitet och legitimitet.

Saco vill dock understryka att insatserna måste utformas med ett tydligt integritetsperspektiv. Den snabba tekniska utvecklingen möjliggör en allt mer omfattande personuppgiftsbehandling och därmed en ökad grad av kontroll. Det är därför viktigt att noggrant överväga konsekvenser av föreslagna åtgärder, särskilt vid hantering av känsliga personuppgifter.

Utredningen föreslår att ett nationellt frånvaroregister ska införas vid Skolverket och regleras genom en ny lag och förordning. Saco konstaterar att förslaget innebär en omfattande nationell registrering av barns och elevers närvaro och frånvaro, inklusive känsliga personuppgifter. Det ställer höga krav på ett starkt integritetsskydd, med tydliga begränsningar av ändamål, åtkomst, teknisk hantering och gallring. Enligt dataskyddsförordningen (GDPR) gäller strikta krav för

behandling av personuppgifter, där proportionalitet och nödvändighet utgör grundläggande principer vid bedömningen av vad som kan anses tillåtet.

Saco hänvisar i övrigt till remissvaren från Sveriges Lärare och Sveriges Skolledare.

Slutligen konstaterar Saco att ikraftträdandedatumet är relativt snart, den 1 januari 2027, även om tillämpningsdatumet är senare. Det är dock viktigt att en så omfattande registrering av uppgifter om barn ges tillräcklig tid för att förberedas och genomföras på ett rättssäkert sätt.

Sveriges akademikers centralorganisation
Med vänliga hälsningar

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Maria Rasmussen
Utredare